

**30 DE ANI
DE LA ADOPTAREA CONSTITUȚIEI
REPUBLICII MOLDOVA.
SURVIVANȚA TRADIȚIEI CONSTITUȚIONALE ÎN
TIPARELE CONSTITUȚIONALISMULUI EUROPEAN**

**30 YEARS
SINCE THE ADOPTION OF THE CONSTITUTION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA.
THE SURVIVAL OF THE CONSTITUTIONAL TRADITION
IN THE PATTERNS OF EUROPEAN
CONSTITUTIONALISM**

***22 august 2024
Chișinău***

**Departamentul Drept public
al Facultății de Drept
a Universității de Stat din Moldova**

*Department of Public law
of the Faculty of Law,
of the Moldova State University*

**Laboratorul de Cercetări Științifice
Drept Public Comparat
și E-Guvernare**

*Scientific Research Laboratory
`Comparative Public Law
and E-Governance`*

**organizează / organize
în colaborare cu / in cooperation with**

Institutul de Creație Legislativă și Drept Comparat
Institute of Legislative Creation and Comparative Law

&

Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale
Information Society Development Institute

Conferința științifică națională cu participare internațională

National scientific conference with international participation

**30 DE ANI
DE LA ADOPTAREA CONSTITUȚIEI
REPUBLICII MOLDOVA.
SURVIVANȚA TRADIȚIEI CONSTITUȚIONALE ÎN TIPARELE
CONSTITUȚIONALISMULUI EUROPEAN**

**30 YEARS
SINCE THE ADOPTION OF THE CONSTITUTION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA.
THE SURVIVAL OF THE CONSTITUTIONAL TRADITION IN THE
PATTERNS OF EUROPEAN CONSTITUTIONALISM**

**22 august 2024
Chișinău**

PROGRAM / PROGRAMME

Format hibrid / Hybrid format

Sala de conferință „Victor Volcinski”, aud. 119/bl.2, str. M. Kogălniceanu, 65
„Victor Volcinski” Conference Hall, room 119/bl.2, 65 M. Kogalniceanu st.

Meeting ID: <https://meet.google.com/dzs-zxfu-mes>

8:30 - 9:00	Înregistrarea participanților <i>Registration of participants</i>
9:00 - 9:30	Deschiderea conferinței / Opening ceremony
Moderator: Ion Guceac	
	Igor ȘAROV, dr. prof. univ., Rector, Universitatea de Stat din Moldova / <i>Rector, Moldova State University</i> Serghei BRÎNZA, dr. hab., prof. univ., Decan, Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova / <i>Dean, Faculty of Law, MSU</i> Rodica CIOBANU, dr. hab., conf. univ., director Departament Drept public / <i>Director, Department of Public law, Faculty of Law, MSU</i> Invitat special: Cristian IONESCU, dr. prof. univ., Facultatea de Științe Juridice și Administrative a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” din București, membru fondator al Academiei de Științe Juridice din România, redactor-șef al Revistei DREPTUL (România). <i>Special guest: Cristian IONESCU, PhD, university professor, Faculty of Legal and Administrative Sciences of the Dimitrie Cantemir Christian University (Bucharest), founding member of the Academy of Legal Sciences from Romania, editor-in-chief of the LAW Journal (Romania).</i>
09:30 – 12 :00	PANEL I. Constituția din 1994 - o etapă definitorie a constituționalismului din Republica Moldova / <i>The 1994 Constitution - a defining stage of constitutionalism in the Republic of Moldova</i>

	Raportori / <i>Speakers</i> :
9:30 – 9:50	Cristian IONESCU, dr. prof. univ., Academia de Științe Juridice din România, invitat special Caracterul suveran și național al puterii constituante - premisă a unei Constituții democratice / <i>The sovereign and national character of the constituent power - premise of a democratic Constitution</i> (online)
9:50 – 10:10	Florin TUDOR, dr. prof. univ., Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România Constituționalismul în Uniunea Europeană: provocări și perspective / <i>Constitutionalism in the European Union: challenges and perspectives</i> (online)
10:10 -10:30	Ion GUCEAC, academician, dr. hab. prof. univ., USM Constituționalismul în Republica Moldova: multidimensionalitatea percepției și previziunea oportunităților / <i>Constitutionalism in the Republic of Moldova: multidimensionality of perception and forecasting opportunities</i>
10:30 – 10:50	Alexandru ARSENI, dr. hab. prof. univ., USM Autenticitatea procesului de adoptare - garant al legitimității Constituției / <i>The authenticity of the adoption process - guarantor of the legitimacy of the Constitution</i>
10:50 – 11:10	Elena ARAMĂ, dr. hab. prof. univ., USM Interpretarea Constituției în viziunea teoriei realiste a dreptului / <i>The interpretation of the Constitution in the vision of the realist theory of law</i>
11:10 – 11:30	Oxana CHISARI-LUNGU, dr., USM Constituționalismul românesc interbelic versus constituționalismul contemporan: constante și variabile / <i>Interwar Romanian constitutionalism versus contemporary constitutionalism: constants and variables</i>
11:30 – 11:50	Rodica CIOBANU, dr. hab., USM Tradiția constituțională și inovația legislativă: Un echilibru necesar / <i>The Constitutional Tradition and Legislative Innovation: A Necessary Balance</i>
11:50 – 12:00	Oleg BERCU, dr., Universitatea de Stat „B.P.Hașdeu” din Cahul Constituția Republicii Moldova: istoricul adoptării / <i>The Constitution of the Republic of Moldova: the history of adoption</i>

	Intervenții / Interventions
12:00 – 12:30	<i>Pauză de cafea / Coffee break</i>
12:30 – 15:00	PANEL II. <i>Modernizarea sistemului constituțional din Republica Moldova – parte integrantă a constituționalismului european / Modernization of the constitutional system in the Republic of Moldova - an integral part of European constitutionalism</i>
Moderatori /Moderators: <i>Svetlana Slusarenco & Silvia Goriuc</i>	
	Raportori / Speakers:
12 :30 – 12 :45	Serghei ȚURCAN, dr., judecător, Curtea Constituțională a Republicii Moldova Libertatea de exprimare a mass-media în perioada electorală în jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova / <i>Freedom of expression of the mass media during the electoral period in the jurisprudence of the Constitutional Court of the Republic of Moldova</i>
12 :45 – 13 :00	Silvia GORIUC, dr., USM Libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă ca garanții a dreptului de a fi informat / <i>Freedom and pluralism of the media as guarantees of the right to be informed</i>
13 :00 – 13 :15	Svetlana SLUSARENCO, dr., USM Paradigma dreptului la vot în contextul integrării Europene / <i>The paradigm of the right to vote in the context of European integration</i>
13 :15 – 13 :30	Lilia CHIRTOACĂ, dr., USM Practica CtEDO în jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova / <i>ECtHR practices in the jurisprudence of the Constitutional Court of the Republic of Moldova</i> (online)
13 :30 - 13 :45	Nina GARȘTEA, dr., UTM, Ion GUCEAC, academician, dr. hab., prof., USM. Principiile fundamentale ale sistemului economic al Republicii Moldova / <i>The fundamental principles of the economic system of the Republic of Moldova</i> (online)

13 :45 – 14 :00	Ira SILI, dr., USM Accesul la informația de mediu - un drept fundamental al omului/ <i>Access to environmental information - a fundamental human right</i> (online)
14 :00 – 14 :15	Liliana ȚURCAN, dr., USM Necesitatea și limitele reglementării constituționale a administrației publice / <i>The necessity and limitations of constitutional regulation of public administration</i>
14 :15 – 14 :30	Viorel RUSU, dr., USM Serviciile publice exercitate de autoritățile publice și instituțiile publice. Unele trăsături comune și deosebiri / <i>Public services exercised by public authorities and public institutions. Some common features and differences</i>
14 :30 – 14 :45	Ianuș ERHAN, dr., USM Securitatea cetățenilor – condiții de garantare și asigurare într-un stat de drept / <i>Citizens' security – conditions of guarantee and insurance in a state of law</i>
14 :45 – 15 :00	Veronica MOCANU, dr., USM Experiențe constituționale în garantarea drepturilor digitale: reper pentru Republica Moldova / <i>Constitutional experiences in guaranteeing digital rights: references for the Republic of Moldova</i> (online)
15 :00 – 15 :15	Gheorghe RENIȚĂ, dr., USM Respectarea dreptului de a fi ales în contextul sancționării conflictului de interese / <i>Respecting the right to be elected in the context of sanctioning the conflict of interest</i> (online) Intervenții / <i>Interventions</i>
15 :15 – 15 :45	<i>Pauză de cafea / Coffee break</i>
15:45 – 17:45	PANEL III. <i>Tendințe multidimensionale ale constituționalismului în Republica Moldova /</i> <i>Multidimensional trends of constitutionalism in the Republic of Moldova</i>
Moderatori / <i>Moderators</i> : <i>Doina Cuciurca & Natalia Creciun</i>	

	Raportori / Speakers:
15:45 – 16:00	Natalia CRECIUN, dr., USM; Olga BACIU, drd., USM Integritatea magistraților: fundamentul constituțional și provocările actuale / <i>The integrity of magistrates: constitutional foundation and current challenges</i>
16:00 – 16:15	Pavel CAZACU, drd., USM Importanța prevederilor Constituționale și ale jurisprudenței Curții Constituționale în restabilirea integrității teritoriale a Republicii Moldova / <i>The importance of the Constitutional provisions and the jurisprudence of the Constitutional Court in restoring the territorial integrity of the Republic of Moldova</i>
16:15 – 16:30	Anatoli COSTROMIȚCHI, drd., USM Clasificarea formelor de autonomii în dreptul constituțional: analiza abordărilor și a criteriilor / <i>Classification of forms of autonomy in constitutional law: analysis of approaches and criteria</i> (online)
16:30 – 16:45	Doina CUCIURCA, drd., USM Parlamentarismul - fundament conceptual al constituționalismului european / <i>Parliamentarism - conceptual basis of European constitutionalism</i>
16:45 – 17:00	Dorel RUSU, drd., USM Transparența în procesul decizional al Parlamentului – garanție a încrederii dintre stat și cetățean / <i>Transparency in the decision-making process of the Parliament - guarantee of trust between the state and the citizen</i>
17:00 – 17:15	Cristina POPOVICI, drd., USM Independența justiției - aspirație invariabilă a constituționalismului European / <i>Independence of justice - invariable aspiration of European constitutionalism</i>
17:15 – 17:30	Veronica CHEPTENE, masterand, cercetător științific stagiar, USM Conceptul securității dinamice în sistem penitenciar ca garanția realizării art. 24 din Constituție / <i>The concept of dynamic security in penitentiary system as a guaranty for the realization of art. 24 of the Constitution</i>
17:30 – 17:45	Ion STICI, masterand, USM Identitatea constituțională a Republicii Moldova în tiparele constituționalismului European / <i>The constitutional identity of the Republic of Moldova in the patterns of European constitutionalism</i> (online).

	Intervenții / Interventions
17:45 - 18:00	Discuții & Concluzii / Discussions & Conclusions

Notă: Organizatorii își rezervă dreptul de a modifica programul în caz de necesitate.

Organizatori / Organizers:

Departamentul Drept public /
Department of public law

Laboratorul de Cercetări Științifice Drept Public Comparat și E-Guvernare /
Laboratory of Scientific Research „Comparative Public Law and E-Government”

Institutul de Creație Legislativă și Drept Comparat /
Institute of Legislative Creation and Comparative Law

Comitetul științific și organizatoric / Scientific and organizing committee:

Guceac Ion, academician, dr. hab. prof. univ., USM
 Ionescu Cristian, dr. prof. univ., Academia de Științe Juridice din România
 Ciobanu Rodica, dr. hab. conf. univ., USM
 Tudor Florin, dr. prof. univ., Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
 Cojocaru Igor, dr. conf. univ., USM
 Cuciurca Doina, drd. asist. univ., USM
 Chicu Oleg, dr. lect. univ., USM
 Popovici Cristina, drd. lect. univ., USM

Partener / Partner:

